

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. XI. Iosephi in fratres mitis austeritas, Dei in homines. Occasio
arripienda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

CAPUT XI.

Iosephi in fratres mitis austeritas; Dei in homines. Ocasio erripienda.

Gen. c. 42. 2. l. ad 18.

Adiens autem Iacob, quod autem viderentur in Ægypto, dixit filiis suis: Quare negligitis. Audivi quod triticum venundetur in Ægypto: descendite & emite nobis necessaria, ut possimus vivere, & non consumamur inopia. Descendentes igitur fratres Ioseph decem, ut emerent frumenta in Ægypto, Benjamin domi retento à Iacob, qui dixerat fratribus eius: Ne forte itinere quidquam patiatur mali: ingressi sunt terram Ægypti cum aliis, qui pergebant ad emendum. Erat autem fames in terrâ Chanaan. Et Ioseph erat princeps in terrâ Ægypti, atque ad eius nutum frumenta populi vendebantur. Cùmque adorassent eum fratres sui, & agnovisset eos, quasi ad alienos durius loqueretur, interrogans eos: Vnde venistis? Qui responderunt: De terrâ Chanaan, ut emamus victui necessaria. Et Ioseph, cognoscens, non est cognitus ab eis; recordatusque somniorum, que aliquando viderat, ait ad eos: Exploratores estis, ut vileatis infirmiora terra, venistis. Qui dixerunt: Non est ita Domine, sed servi tui venerunt, ut emerent cibos. Omnes filii unius viri sumus, pacifici venimus, nec quidquam famuli tui machinantur mali. Quibus ille respondit: Aliter est, immunita terra hujus considerare venistis. At illi dixerunt: Duodecim, inquit, servi tui fratres sumus, filii viri unius in terrâ Chanaan: minimus cum patre nostro est, alius non est super. Hoc est, ait, quod locutus sum, exploratores estis. Jam nunc experimentum vestri capiam: Per salutem Pharaonis non egrediemini hinc donec veniat frater vester minimus. Mittite ex vobis unum, & adducat eum: vos autem eritis in vinculis, donec probeatur, quæ dixistis, utrum vera an falsa sint, alioquin per salutem Pharaonis exploratores estis. Tradidit ergo illos custodia tribus diebus.

Jacob mittit filios in Ægyptum ut emant familiaria necessaria.

Adorant filii Jacob Iosephum & fratres agnoscit.

Iosephi in eos oburgatio.

se excusat.

An sint exploratores experitur.

A estis. Verum hoc agam; experimentis vos inspiciam: Per salutem Pharaonis hinc non abibitis, dum frater vester minimus hic adsit. Vos unum ex vobis mittite, qui cum mihi huc sistat. Interea vos ceteros in vinculis servabo. Ita comperiam quàm vera sitis locuti. Alioquin per salutem Pharaonis exploratores estis. Tri-duum ergo in carcerem conclusi sunt. E dictis manipulos colligamus.

§. I.

I. C. Vra domus in patrefamilias vigilet. Audivi, ait Jacob, quod triticum venundetur in Ægypto. Quare negligitis? Descendite & emite nobis necessaria, ut possimus vivere, & non consumamur inopia. Opportunè emere, ac vendere pars bona Oeconomix. Et nisi Jacob familiaria caput hæc curasset, filii in multos insuper dies hanc curam distulissent.

II. Divina vox immutabilis. Quod Deus semel dicit, id non minùs firmum fixumque est, quàm quod dictum millies. Affirmat Job, semel loquitur Deus, & secundo idipsum non repetit. Decreta Dei immutabilia; nec syllabâ, nec litterulâ, nec apice mutari possunt; verbis suis inficit Deus. Decretum Dei erat: Iosephum adoret fratres ejus. Factum est, quidquid restiterunt. Adorantur demum, dum id se facere nescirent. Quod apertissime faceret, historice: Cùmque adorassent eum, inquit, fratres sui, quasi ad alienos durius loquebatur.

III. Deus mitissime severus est. Parentem Jacob viginti trium annorum luctu castigavit. Putarat optimus pater filium à ferâ dicerptum. Ab eo tempore semper in luctu egit. Cur Deus, obsecro, senem optimum servum charissimum tamdiu voluit affligi? Viginti tribus annis de filio, quem mortuum credebat, nihil audivit, continuis pæne mæroribus extinctus. Nunquid non Deus suos sibi titulos scribens: Ego, inquit, sum Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Iacob. Cur Abrahamum, cur Isaacum, cur Jacobum tot malis exercuit? In terrâ sine causâ nihil fit, nihil facit Deus, nisi definito consilio & præcognitione. Et assignemus aliquid causarum.

1. Si scisset Jacob suum filium esse captivum, quanto libet eum pretio liberare contendisset, sua potius omnia oppignorasset, quàm suum Ioseph in vinculis destituisse: quod si Iosephus maturius fuisset liberatus, in carcerem non pervenisset, ita nec somnia explicuisset, nec unquam in aulâ innotuisset; ita etiam nec futura prædixisset, ita nunquam Ægypti prorex justus fuisset. Hæc Deo disponente causarum & effectuum inter se fuit connexio. Idcirco providentiæ divinæ nunquam obloquendum, nunquam ei præscribendus est modus, quo disponat humana, causas ipse, causarumque effectus artificiosissimè novit connectere. Sic Deus futura omnia, quem præteritorum, & præsentium nihil latet.

2. Si scisset Jacob etiamnum vivere Iosephum, multa intervenissent, quæ ipsius in Ægyptum profectionem impediissent, nunquam Jacob cum omni familiâ eò commigrasset, quod tamen divinæ providentiæ visum est rectè futurum. Hinc monens Abrahamum: Scito, inquit, prænosens, quod peregrinum futurum sit semen tuum in terrâ non suâ: & subjicient eos servituti, & assigent quadringentis annis. Quod si Jacob cum familiâ suâ in Ægyptum profectus non fuisset, hoc Dei consilium successu caruisset.

3. Voluit Deus, ut interea temporis tam Jacobi, quàm Iosephi virtus experimentum ac specimen sui præberet, ut aliquando sciret Orbis, quàm hi homines divinæ Voluntati fuissent devoti, quàm tolerantes, quàm obedientes, quàm amantes Dei. Deus in omnibus pœnis ac suppliciis nostris certos sibi constitutos habet fines, quos plerunque nos ignoramus. Sinamus providentissimum Deum agere: sapientissimè ac amantissimè disponit omnia, etiam si nos horum nihil videamus.

4. Voluit Deus, ut Jacob viginti tribus annis velut in ex-

Gen. c. 42. 2. l. ad 18. Iosephum adoret fratres ejus. Factum est, quidquid restiterunt. Adorantur demum, dum id se facere nescirent. Quod apertissime faceret, historice: Cùmque adorassent eum, inquit, fratres sui, quasi ad alienos durius loquebatur. II. Divina vox immutabilis. Quod Deus semel dicit, id non minùs firmum fixumque est, quàm quod dictum millies. Affirmat Job, semel loquitur Deus, & secundo idipsum non repetit. Decreta Dei immutabilia; nec syllabâ, nec litterulâ, nec apice mutari possunt; verbis suis inficit Deus. Decretum Dei erat: Iosephum adoret fratres ejus. Factum est, quidquid restiterunt. Adorantur demum, dum id se facere nescirent. Quod apertissime faceret, historice: Cùmque adorassent eum, inquit, fratres sui, quasi ad alienos durius loquebatur. III. Deus mitissime severus est. Parentem Jacob viginti trium annorum luctu castigavit. Putarat optimus pater filium à ferâ dicerptum. Ab eo tempore semper in luctu egit. Cur Deus, obsecro, senem optimum servum charissimum tamdiu voluit affligi? Viginti tribus annis de filio, quem mortuum credebat, nihil audivit, continuis pæne mæroribus extinctus. Nunquid non Deus suos sibi titulos scribens: Ego, inquit, sum Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Iacob. Cur Abrahamum, cur Isaacum, cur Jacobum tot malis exercuit? In terrâ sine causâ nihil fit, nihil facit Deus, nisi definito consilio & præcognitione. Et assignemus aliquid causarum. 1. Si scisset Jacob suum filium esse captivum, quanto libet eum pretio liberare contendisset, sua potius omnia oppignorasset, quàm suum Ioseph in vinculis destituisse: quod si Iosephus maturius fuisset liberatus, in carcerem non pervenisset, ita nec somnia explicuisset, nec unquam in aulâ innotuisset; ita etiam nec futura prædixisset, ita nunquam Ægypti prorex justus fuisset. Hæc Deo disponente causarum & effectuum inter se fuit connexio. Idcirco providentiæ divinæ nunquam obloquendum, nunquam ei præscribendus est modus, quo disponat humana, causas ipse, causarumque effectus artificiosissimè novit connectere. Sic Deus futura omnia, quem præteritorum, & præsentium nihil latet. 2. Si scisset Jacob etiamnum vivere Iosephum, multa intervenissent, quæ ipsius in Ægyptum profectionem impediissent, nunquam Jacob cum omni familiâ eò commigrasset, quod tamen divinæ providentiæ visum est rectè futurum. Hinc monens Abrahamum: Scito, inquit, prænosens, quod peregrinum futurum sit semen tuum in terrâ non suâ: & subjicient eos servituti, & assigent quadringentis annis. Quod si Jacob cum familiâ suâ in Ægyptum profectus non fuisset, hoc Dei consilium successu caruisset. 3. Voluit Deus, ut interea temporis tam Jacobi, quàm Iosephi virtus experimentum ac specimen sui præberet, ut aliquando sciret Orbis, quàm hi homines divinæ Voluntati fuissent devoti, quàm tolerantes, quàm obedientes, quàm amantes Dei. Deus in omnibus pœnis ac suppliciis nostris certos sibi constitutos habet fines, quos plerunque nos ignoramus. Sinamus providentissimum Deum agere: sapientissimè ac amantissimè disponit omnia, etiam si nos horum nihil videamus. 4. Voluit Deus, ut Jacob viginti tribus annis velut in ex-

in expiantibus flammis ageret, ut si quid pavorum contraxisset, expiaret. Iosephum Jacob pane nimium amavit, quod etiam causa fuit invidia. Consiuevit hoc Deus facere, & amicorum suorum affectus sive in hominem, sive in aliam rem nimios temperare, & veluti vinum potens meram cum aqua frangere, affectus imminuere, amorem licet emutare. Quod confirmans Augustinus: Dei iudicia, inquit, plerumque occulta, nunquam tamen iniusta: Deus mirissime flagellans prolixiore hoc licitu in famulum, in d. & amicum suum Iacob animadvertit. Ita Deus ab Orbis incunabilis solitus est agere cum suis, idque singulari gratia. Quamvis enim servi & amici Dei capitalia scelera deventur, aliquas tamen sordes contrahunt, & minoribus sese maculis obstringunt, quam amantissimus suorum pater caltigationibus quotidianis elicit. Flagellat Deus omnem filium, quem recipit. Hic nulli parcitur. Divina ferula tam reges, quam mendiculos coequet. Sed quod diximus, iste Dei rigor mitissimus est, austeritas suavissima.

§. II.

IV. Nequitia hominum, Dei instrumentum. O mi bone Lector, quam saepe jam & dixi, & scripsi hoc, quam illud tamen perpauci capiunt! Etiamnum, fat scio, gravissimè in his hallucinamur. Aures & animum hoc, obsecro, advertite. Nos crebro id maximam interpretamur facturam, quod nobis maximo, si velimus, bono est, divinà sic moderante providentiâ. Si tot malevole fratrum Iosephi cogitationes, si invidentiâ, si venditio, si fames non præcessissent, quando Patriarchæ filii, quando ipsè Patriarcha in Ægyptum venissent, quando decem Pharaonis plagæ, cequando magnus Itraëlis egressus fuisset secutus? Ergo, dices, filii Jacob non peccarunt invidendo, & vendendo; Iosephus illis hospitium debebat conducere. Sequela pessima, in d. nulla. Non imperitè tantum, sed & impiè hoc dicitur. Quam enim indocta est hæc Dialectica: Deus peccatum illorum vertit in bonum, ergo non peccarunt. Dilucidè Theodoretus: Opus, inquit, illorum emulacione, & invidiâ plenum: Deus autem sapientissimus nequitia illorum usus est in contrarium finem. O quantus est artifex Deus! Eodem profus conatu, quo fratres Ioseph nitebantur somniorum eventus amoliri, hoc ipso somniorum ostenta deduxerunt ad facta. Humana Deus malitia utitur ad obtinendum finem optimum. Quâ in re opulentus testis Hieronymus: Si Iudas, inquit, Christum non prodidisset, quomodo nos fuissetis redempti? Si Iudæi Dominum non crucifixissent, & increduli fuissent, quomodo nos crederemus? Verum nec Iudæ, nec Judæis Deus, ut hoc facerent, præcepit, sed quia id facturus ab æterno vidit, eorum nequitia est usus ad grande hoc opus. Eadem profus in mille, iterumque mille aliis, est ratio. Exemplo, quod dicimus, monstramus. Est qui noxiam in caput meum struas nequitiam, & meo me officio submoveat. Ego ingens vociferor damnum, & cælo terræque queror injuriam. Post pauculos annos deprehendo hoc nocumentum mihi profuisse plurimum. Nam viliori submotus officio coactus sum aliò migrare, ubi longè ditius & opulentius obrinui. Est alius, qui famam, noménque meum denigret mendacis, non sine damno meo. Sed finite loqui hominem; Deus hoc audiit, satis est. Ego me non moveo. Post aliquot menses, aut annos hoc ipsum malum mihi animum pander ad insperatam felicitatem. Innumera sunt talia quotidie.

At ego, inquires, non video, quâ tandem ratione hoc malum tam grande futurum mihi sit bono? Homo bone, non opus id nos videre. Quædam ipsi post aliquot hebdomades, aut menses, post annos aliquot videmus admiranda metamorphosi, è malo mutata in bonum. Sed licet nos ista non palpeamus, licet ignoremus talia, satis est, ohe satis est, nos olim visuros ista, quod in Iosepho cernimus. Ioseph Ægypti princeps evasit, nam ab-

Tom. II.

A que illius imperio non movebat quisquam manum aut pedem in omni terrâ Ægypti: Hanc ei supremam dignitatem invidia fratrum conciliavit. Non statim vidit Iosephus, sed vidit tandem, idque post annos quatuordecim, quantum sibi profuerit materna invidia. E licitorum domo educitur dux Ægypti, regis tutor, nutritius tam ampliregni, Salvatoris Mundi. Unde illi tantum dignitatis, tantumque honoris. A malo maximo, Invidiâ. Nequitia hominum, Dei instrumentum.

V. Pium disciplinæ magisterium, parcendo tollere culpas. Quæsierit nonnemo: Cur Ioseph tam asper & acerbus in fratres extitit, quos novit? Quid illis objicit: Exploratores estis, immunita terra hujus considerare venistis; per salutem Pharaonis exploratores istis. Quod eos noverit historicus facit testatur: Cumque adorassent eum fratres sui, & agnovisset eos. Cur ergo exploratores vocat? Explorare voluit, quid ad ea responsum essent, simul etiam hac verborum acrimoniâ sanguineum cognatum tegere,

B & homines rudes, prout merebantur, aliquantulum exercere, & ut tanto majus sequeretur gaudium ex agnitione mutuâ, quanto acrius præcessisset oburgationis experimentum. Pium disciplinæ magisterium. An non suspicatus fuerit Iosephus, eos invidiâ stimulos, etiam in Benjaminum aliquid machinatos magni: nam uterini fratres erant Benjamin & Iosephus è Rachele; alii Lia, Balæ & Zelphæ filii.

Censet Chrysostomus ideo durius locutum, ut eliceret narrationem de statu patriæ. Nec enim hoc oris aceto vindicare voluit illatas sibi injurias, alioqui omnes in crucem rapi jussisset, quod & commercium fuissent divinâ lege. Hoc solum egit, ut eos luxivio mordaciore defricaret, quò illi in sese facilius descenderent, & commissam culpam agnoscerent. Quod expendens Augustinus: Ioseph, ait, fratres suos medicabili tribulatione decoxit, ut illos corrigeret. Addit Gregorius: Ioseph nec sine ulcione pius, nec sine pietate discretus. Ecce hoc est magisterium disciplina, culpis discretè parcere, & eas piè reserare. Quemadmodum mitis ac placidus magister supplicium virgarum condonat, sed versus aliquot ediscendos imperat. Qui discretionis spiritum non habent, aut sic dimitunt peccata, ut non corrigant, aut corrigendo sic feriunt, ut non dimittant. Iosephus quasi ad alienos durius loquebatur, ut cumulatius esset gaudium finita hac comœdiâ, quæ nonnihil tristior fuit sub initium. Sic sapissime cum suis ludit Deus comœdias & tragœdias. Daniel leonibus pabulum bis objicitur, Susanna angustis undique & undique urgetur, Job morbis, inopiâ, & infelicitate omnigenâ ad usque mortem discerpitur; latus omnium exitus. Christus apertissimè suis prædixit: Plorabitis & flebitis vos, Mundus autem gaudebit, vos verò contristabimini. In Mundo pressuram habebitis. Addit tamen: Tristitia vestra vertetur in gaudium: iterum videbo vos & gaudebit cor vestrum. Dominus deducit ad inferos, & reducit.

§. III.

VI. Fœcundum desidia ingenium. Non paupertas solum, sed & pigritia est ingeniosa, nunquam illi verbotum fucus deest, quo se comat. Jacob filios objurgans: Quare, ait, negligitis? quare vos ipsi aspicietis? Ignavi & legnes mutuis sese aspectibus noxant, perinde si dicerent: Quis nostrum tam audax est, ut aggrediatur laborem? Quare negligitis, ait pater filiis, iter parate, proficiscimini, frumentum reportate, num nobis hic fame pereundum? Quò id diutius differtis, hoc validius urget fames, & minus est subsidii: quare negligitis? Hic filii utique parenti varias texerunt causas ad oblinendum os seni, viam esse admodum longam, nec à prædonibus omnino tutam, monetam non omnino expeditam. Sed urget pater: Quare negligitis: vestra lentitudo in culpâ est, quò minus frumentum habeamus, nec est, quo purgetis noxiam dilationem: quanti enim alii in Ægyptum profi-

Xx 3

Pium disciplinæ magisterium, parcendo tollere culpas. Cur Ioseph tam asper & acerbus in fratres extitit, quos novit? Quid illis objicit: Exploratores estis, immunita terra hujus considerare venistis; per salutem Pharaonis exploratores istis. Quod eos noverit historicus facit testatur: Cumque adorassent eum fratres sui, & agnovisset eos. Cur ergo exploratores vocat? Explorare voluit, quid ad ea responsum essent, simul etiam hac verborum acrimoniâ sanguineum cognatum tegere, & homines rudes, prout merebantur, aliquantulum exercere, & ut tanto majus sequeretur gaudium ex agnitione mutuâ, quanto acrius præcessisset oburgationis experimentum. Pium disciplinæ magisterium. An non suspicatus fuerit Iosephus, eos invidiâ stimulos, etiam in Benjaminum aliquid machinatos magni: nam uterini fratres erant Benjamin & Iosephus è Rachele; alii Lia, Balæ & Zelphæ filii.

Gregorius hom. 9. in Ezech.

Ionn. cap. 16. vers. 20. Ibid. v. 33. Vers. 20. Vers. 22. Tob. cap. 13. vers. 2.

Fœcundum desidia ingenium. Gen. c. 42. vers. 1. Hebræus contextus.

Sec. 2. pul. h. m. 1. Cur. 2. mus. 3. cre. 4. vig. 5. Gen. c. 42. v. 1. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

2. Divin. 3. m. 4. m. 5. m. 6. m. 7. m. 8. m. 9. m. 10. m. 11. m. 12. m. 13. m. 14. m. 15. m. 16. m. 17. m. 18. m. 19. m. 20. m. 21. m. 22. m. 23. m. 24. m. 25. m. 26. m. 27. m. 28. m. 29. m. 30. m. 31. m. 32. m. 33. m. 34. m. 35. m. 36. m. 37. m. 38. m. 39. m. 40. m. 41. m. 42. m. 43. m. 44. m. 45. m. 46. m. 47. m. 48. m. 49. m. 50. m. 51. m. 52. m. 53. m. 54. m. 55. m. 56. m. 57. m. 58. m. 59. m. 60. m. 61. m. 62. m. 63. m. 64. m. 65. m. 66. m. 67. m. 68. m. 69. m. 70. m. 71. m. 72. m. 73. m. 74. m. 75. m. 76. m. 77. m. 78. m. 79. m. 80. m. 81. m. 82. m. 83. m. 84. m. 85. m. 86. m. 87. m. 88. m. 89. m. 90. m. 91. m. 92. m. 93. m. 94. m. 95. m. 96. m. 97. m. 98. m. 99. m. 100. m.

4. Nequi. 5. Dei. 6. instrumentum.

Gen. c. 42. v. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Deus. 2. ur. 3. huma. 4. ni. 5. multi. 6. ad. 7. oblin. 8. dum. 9. boni. 10. finem. 11. Hieron. in. 12. 13. 14.

Gen. cap. 41. vers. 44.

proficiscuntur egrediendo tritico, cur vobis hæc via videatur difficilis... Dicit piger, leo est in via, & leana in itineribus. Ita occasione negligit.

Prov. c. 26. vers. 13.

Occasio actionum anima, & rerum gerendarum mater.

Isaie c. 55. v. 1. & seqq. pauculis mutatis institutum.

Nicephorus lib. 16. hist. Ecclesie. c. 22.

Bosquier in sobriis jentaculis, mibi pag. 392. Quod & alibi inculcamus.

Ioa. c. 12. vers. 35.

CAPUT XII.

Iosephus fellis aliquid propinat fratribus. Felle oculos purgari. Hic de inspiciendis Mundi nequitiis.

Gen. c. 42. v. 18. ad 26.

Die autem tertio eductis de carcere ait: Facite, quæ dixi, & vivetis. Deum enim timeo. Si pacifici estis, frater vester unus ligetur in carcere, vos autem abite, & ferte frumenta, quæ emistis in domos vestras, & fratrem vestrum minimum ad me adducite, ut possim vestros probare sermones, & non moriamini. Fecerunt, ut dixerat. Et locuti sunt ad invicem: Merito hæc patimur, quia peccavimus in fratrem nostrum, videntes angustiam anime illius, dum deprecaretur nos, & non audivimus, idcirco venit super nos ista tribulatio. E quibus unus, Ruben, ait: Nunquid non dixi vobis: Nolite peccare in puerum, & non audistis me? in sanguis eius exquiritur. Nescie-

bant autem, quod intelligeret Ioseph, eod quod per interpretem loqueretur ad eos, avertit, se parumper, & stetit, & reversus locutus est ad eos: Tollenteque Simeon, & ligans illis presentibus, iussit ministris, ut implerent eorum saccos tritico, & repouerent pecunias singulorum in saccis suis, datis supra cibariis in via: qui fecerunt ita.

Mitissima fuit Iosephi in fratres austeritas, quæ illos ad triduum in custodias minimè duras inclusit, Elapso triduo iubens Iosephus fratres educi carcere, & jam presentes allocutus: Vos, inquit, facite, quæ dixi, & ego vobis faciam vitæ gratiam; Deum enim timeo. Quod si potestis fidem dictis vestris addere, nec adversus pacem quidquam molimini, vestrum unus servetur obfessus in carcere, vos ceteri abite, frumentum reportate. Sed fratrem vestrum natu minimum, primo quoque tempore huc sistite, ut quàm vera dixeritis, re ipsa temperiam. At illi collatis inter se capitibus: Merito hæc patimur, ajunt, quia peccavimus in fratrem nostrum, cum in sumptibus angustias sibi vitam rogare non auferri. At nos in saxa obrigentes omnem ei gratiam negavimus. Idcirco jam pœnas damus. Hic Ruben: Nunquid non dixi vobis, inquit, ut manus ab adolescentente abstineretis: & non audistis me. En pœnæ à nobis repetuntur ob fratrem tam crudeliter habitum. Dum hæc inter se dicerent, suspicati non sunt ea intelligi à Domino quicum loquerentur, quandoquidem per interpretem loquebantur. At Iosephus comiter se avertens flevit: oculis jam compositis sermonem cœptum pertexit. Ergo Simeon velut obfessus ligatur in custodiam ducendus. Ceteri remittuntur domum cum tritico, reposita simul in ore saccorum pecuniâ, quæ debebatur venditori; additi in viam cibariis. Ita iter ingressi sunt. Manipulos hinc colligendos non negligamus.

I. Sontium & insontium subinde par supplicium. Cur Rubeno Deus non pepercit insonti? Dominus Deus exercituum ferè ritu militari hoc agit: Miserebor, cuius misereor, & misericordiam præstabo, cuius miserebor, igitur non volentis, neque currentis, sed miserentis est Dei. Militiæ, sons infons cæditur, & cum nocente perit innocens; nocens punitur, & luit quod meruit, innocens probatur & exercetur, anhelatque præmium, pro quo pugnat.

II. Nullum malum impunitum. Nam etli condonetur culpa, non continuo remittitur pœna, quæ culpam omnem non claudo pede sequitur. Iosephus fratres custodiae mancipavit triduo. Idque jure merito. Nam triplex facinus commiserunt in fratrem. 1. Statuerunt occidere. 2. Miserunt in cisternam fame periturum. 3. Vendiderunt transuentibus mercatoribus, hoc maxime spectantes, ut eum à se atque parentibus amolirentur. Sane non leves culpæ, utique tamen dolentibus dimissæ, sed luendæ nihilominus pœnæ.

III. Vaticinium conscientie non spernendum. Iosephi fratres inter se colloquentes: Merito, inquit, hæc patimur, quia peccavimus in fratrem nostrum, videntes angustiam anime illius, dum deprecaretur nos, & non audivimus, idcirco venit super nos ista tribulatio. Non vanè ominabantur commissam culpam, sibi luendam esse pœnam. Ubi peccatum, ibi & Nemesis. Omne delictum suam à tergo habet vindictam, etli frequenter seram.

IV. Fel & mel nusquam non simul sunt. Frumentum acceperunt Iosephi fratres, sed prius subierunt carcerem, benevolentiam fratris, & severitatem experti, ad versa & prospera fortuna arctè colligata. Nimirum sæpe pluit ridente sole, sæpe tonat sereno celo; inter spinas tubent rosæ, inter flores nobilissimas aconita leguntur, apiculæ mellis proximam ferunt aculeum, nec ipse sol sine maculis est, abinthium non raro vicinum thymo nascitur. Fellis & mellis dissidium in eadem habitat viciniâ.

V. Fel purgat oculos. Aphorismus pœne paradoxus, non Hippocratis, non Galeni, sed Spiritus divini. Atque hoc

Mitissima fuit Iosephi in fratres austeritas, quæ illos ad triduum in custodias minimè duras inclusit, Elapso triduo iubens Iosephus fratres educi carcere, & jam presentes allocutus: Vos, inquit, facite, quæ dixi, & ego vobis faciam vitæ gratiam; Deum enim timeo. Quod si potestis fidem dictis vestris addere, nec adversus pacem quidquam molimini, vestrum unus servetur obfessus in carcere, vos ceteri abite, frumentum reportate. Sed fratrem vestrum natu minimum, primo quoque tempore huc sistite, ut quàm vera dixeritis, re ipsa temperiam. At illi collatis inter se capitibus: Merito hæc patimur, ajunt, quia peccavimus in fratrem nostrum, cum in sumptibus angustias sibi vitam rogare non auferri. At nos in saxa obrigentes omnem ei gratiam negavimus. Idcirco jam pœnas damus. Hic Ruben: Nunquid non dixi vobis, inquit, ut manus ab adolescentente abstineretis: & non audistis me. En pœnæ à nobis repetuntur ob fratrem tam crudeliter habitum. Dum hæc inter se dicerent, suspicati non sunt ea intelligi à Domino quicum loquerentur, quandoquidem per interpretem loquebantur. At Iosephus comiter se avertens flevit: oculis jam compositis sermonem cœptum pertexit. Ergo Simeon velut obfessus ligatur in custodiam ducendus. Ceteri remittuntur domum cum tritico, reposita simul in ore saccorum pecuniâ, quæ debebatur venditori; additi in viam cibariis. Ita iter ingressi sunt. Manipulos hinc colligendos non negligamus.

Simeon velut obfessus ligatur in custodiam ducendus. Ceteri remittuntur domum cum tritico, reposita simul in ore saccorum pecuniâ, quæ debebatur venditori; additi in viam cibariis. Ita iter ingressi sunt. Manipulos hinc colligendos non negligamus.

Cur Rubeno Deus non pepercit insonti? Dominus Deus exercituum ferè ritu militari hoc agit: Miserebor, cuius misereor, & misericordiam præstabo, cuius miserebor, igitur non volentis, neque currentis, sed miserentis est Dei. Militiæ, sons infons cæditur, & cum nocente perit innocens; nocens punitur, & luit quod meruit, innocens probatur & exercetur, anhelatque præmium, pro quo pugnat.

Nullum malum impunitum. Nam etli condonetur culpa, non continuo remittitur pœna, quæ culpam omnem non claudo pede sequitur. Iosephus fratres custodiae mancipavit triduo. Idque jure merito. Nam triplex facinus commiserunt in fratrem. 1. Statuerunt occidere. 2. Miserunt in cisternam fame periturum. 3. Vendiderunt transuentibus mercatoribus, hoc maxime spectantes, ut eum à se atque parentibus amolirentur. Sane non leves culpæ, utique tamen dolentibus dimissæ, sed luendæ nihilominus pœnæ.

Vaticinium conscientie non spernendum. Iosephi fratres inter se colloquentes: Merito, inquit, hæc patimur, quia peccavimus in fratrem nostrum, videntes angustiam anime illius, dum deprecaretur nos, & non audivimus, idcirco venit super nos ista tribulatio. Non vanè ominabantur commissam culpam, sibi luendam esse pœnam. Ubi peccatum, ibi & Nemesis. Omne delictum suam à tergo habet vindictam, etli frequenter seram.

Fel & mel nusquam non simul sunt. Frumentum acceperunt Iosephi fratres, sed prius subierunt carcerem, benevolentiam fratris, & severitatem experti, ad versa & prospera fortuna arctè colligata. Nimirum sæpe pluit ridente sole, sæpe tonat sereno celo; inter spinas tubent rosæ, inter flores nobilissimas aconita leguntur, apiculæ mellis proximam ferunt aculeum, nec ipse sol sine maculis est, abinthium non raro vicinum thymo nascitur. Fellis & mellis dissidium in eadem habitat viciniâ.

Fel purgat oculos. Aphorismus pœne paradoxus, non Hippocratis, non Galeni, sed Spiritus divini. Atque hoc